

Mitä? Miten? Miksi?

Mitä kuluttaminen on

Havainnoidaan ja nimetään, opetuksessa tähdätään yleiskäsitukseen S3 aihepiiristä.

Tutustutaan mitä kuluttaminen on, esimerkit S1 ja S2 sisällöistä.

1. Otetaan vastuuta, tutustutaan valintoihin:

- minä ostopolulla
- vastuullisuus raaka-ainevalinnoissa
- vastuu omasta asunnosta
- vastuu omista rahoista

2. Mikä on mainos, mitä on tieto

- ruokaan liittyvä kaupallinen viestintä ja sen eri muodot
- ruokakulttuuri mediassa
- minä mainosten vastaanottajana, jakajana sekä
- ympäristö- ja eettiset tuotemerkit ja niiden tulkinta
- ruokaohjeet

3. Mitä maksaa, mistä kodin kustannukset syntyvät

- kustannustietoisuus raaka-aineiden ja ruoanvalmistuksessa tarvittavien laitteiden käytössä
- kustannustietoisuus asumisessa, kuten puhtauden merkitys, ympäristöstä huolehtiminen
- ravinnonkulutus ja ruokahävikki
- sähkönkulutus
- tietoliikenne

4. Mitä on ostaminen

- hankinnat kotitalouden toimintoja varten: raaka-aineiden, puhdistusaineiden ja työvälineiden ostaminen sekä palveluiden ostaminen
- kauppa on sopimus
- ostamisen vaihtoehdot: kivijalkakauppa, verkko-ostaminen sekä päivittäiset toimet tietoverkkoja, digitaalista tietoa ja palveluja käyttäen

5. Millä voi maksaa

- maksutapojen vaihtoehdot ja niiden kustannukset (maksukortti, luottokortti, verkkopalvelut jne.)

6. Mitä on turvallisuus

- kuluttajalla on oikeuksia ja vastuita
- käyttöohjeet ja turvallisuudesta kertovat merkinnät
- tietoturva ja oikeus henkilötietojen tietosuojaan

Mitä? Miten? Miksi?

Tekeminen ja harjoittelu

Tehdään ja harjoitellaan, saadaan käsitys kuluttajan käytännön toiminnasta.

Tehdään S1 ja S2 sisältöihin liittyviä kotitalouden tehtäviä ja sisällytetään niihin kuluttajuuden harjoittelua.

1. Harjoitellaan valintoja, tehdään kotitöitä, asutaan ja toimitaan yhdessä:

- elämäntilanteen mukaiset ruokavalinnat ja tilannetietoisuus
- asunnon viihtyisyys, turvallisuus, terveellisyys sekä arvon säilyminen
- terveyttä edistävät ruokavalinnat
- kodin jätahuolto ja kiertotalous
- omien kulutusvalintojen vaikutukset luontoon ja muihin ihmisiin
- yhteisten resurssien käyttö

2. Arvioin mainontaa kriittisesti

- mainonta omalla ostopolullani
- syömiseen liittyvä mainonta
- kodin teknologian mainonta
- kotitalouksille suunnattujen palveluiden mainonta
- näin luen kaupallisia ruokaohjeita
- tuotenäytteet, blogit ja kohdennettu mainonta

3. Lasken, mitä maksaa

- opetuskeittiössä valmistetun aterian hinnan muodostuminen
- menojen suunnittelu suhteessa omiin resursseihin

4. Taitavaa kaupantekoa

- ruoan ostaminen ja hankkiminen
- kodin laitteiden hankkiminen
- omat hankinnat
- yksityishenkilöltä ostaminen, vuokraaminen, yhteiskäyttö erilaisten verkkopalveluiden kautta (jakamistalous)

5. Maksaminen hoituu

- ruoan ostamisen ja maksamisen vaihtoehdot ja niiden harjoittelu tai simuloiminen esim. verkkokauppa
- omien ostosten maksaminen

6. Toimin turvallisesti kuluttajana ja asukkaana kodissa

- harjoitellaan kodin ja koulun laitteiden turvallista käyttöä
- ylläpidetään ja huolletaan kotia
- turvallinen maksaminen
- harjoitellaan verkkoturvallisuuden noudattamista
- luetaan sopimusehtoja
- tutkitaan hintamerkintöjä
- käytetään vertailusivuja
- keskustellaan erilaisista virhetilanteista

Mitä? Miten? Miksi?

Ymmärtäminen ja käsitteellistäminen

Kootaan aiemmin opittua, pohditaan ja käsitteellistetään.

Aiemmin S1 ja S2 harjoituksissa opittua yhdistetään S3 sisältöalueeseen. Aletaan ymmärtää kuluttajuuden merkitystä kotitalouden toiminnan suunnittelussa ja omien valintojen pohjana.

1. Pohditaan, mitä kuluttaminen on ja mitä se tarkoittaa ruokaan, asumiseen ja yhdessä elämiseen liittyvien valintojen näkökulmasta.

- omat ostopolkuni
- kulutuksen sosiaalinen paine
- oma kulutus suhteessa perustarpeisiin
- kulutuksen symboliset arvot
- ruoan kulutus ja ruokatavat muutoksessa

2. Miksi ja miten mainonta vaikuttaa valintoihini sekä miten itse osallistun kaupallisen sisällön jakamiseen

- markkinoinnin tarkoitus/tavoite
- mainonta ja muoti
- sukupuoliroolit mainonnassa
- minä mainosten vastaanottajana, jakajana ja tiedon lähteenä (big data).

3. Taloudellinen arki

- vastuullinen oman talouden hoito, kustannustietoisuus, maksaminen sovituksi
- kotitalouden verkkoteknologian käytön kulut, laitteet, operaattorit, datasiirto jne.
- säästäminen, lainaaminen, yhteisomistus, jakamistalous

4. Kaupanteon periaatteet

- kuluttajan oikeudet ja vastuut
- kotitalouden sopimukset ja niiden merkitys ja velvoitteet kummallekin osapuolelle
- kun kuluttaja kohtaa ongelmia
- kuluttajan oikeudet, jos tavarassa tai palvelussa on virhekuluttajaneuvonta ja muut kuluttajaa

5. Maksaminen osana talouden pitoa

- Kodin maksuvälineet
- Maksukortin käyttö
- Maksaminen ulkomailla
- Maksaminen internetissä
- Turvallinen verkkopankkiasiointi
- Mobiilimaksaminen

6. Turvallisuus ja oikeudenmukaisuus kuluttamisen ja asumisen välttämättömyytenä

- asukkaan vastuut ja oikeudet
- asunnon hankinnan vaihtoehdot
- kodin teknologian ja laitteiden hankinta, huolto ja ylläpito (päivitykset)
- auttavat tahot.